

20. maj – Svetski dan pčela

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.05.2021 Брой: 5/2021

20. maj je proglašen za Svetski dan pčela rezolucijom UN-a u decembru 2017. godine, sa ciljem da se javnost informiše o značaju pčela i pčelinjih proizvoda, kao i o pitanjima vezanim za zaštitu ugroženih pčela, ukazujući na ključnu ulogu pčela u oprašivanju biljaka i životu na Zemlji.

U čast Antonu Janši, Ujedinjene nacije su odredile 20. maj za Svetski dan pčela, na dan rođenja utemeljivača savremenog pčelarstva.

Da li ste znali da...

- Proslava pčela je u maju, jer je ovo mesec sa najvećom aktivnošću u rastu pčelinjih zajednica.

- Na ovaj dan je rođen Anton Janša (1734–1773) – poznat kao jedan od pionira savremenog pčelarstva. Smatra se prvim savremenim učiteljem pčelarstva na svetu. Slovenac Anton Janša je došao do nekoliko otkrića od velikog značaja za savremeno pčelarstvo. Pčelar je identifikovao specifičnije odnose u parenju matice sa trutovima. Takođe, zaključio je da na svakoj saći sa leglom postoji određeni redosled u rasporedu meda, polena i legla. Nije slučajno što je 1769. carica Marija Terezija osnovala školu za razvoj pčelarstva u Beču i postavila Antona Janšu za njenog načelnika. Janšino nastavno i naučno delo poslužilo je kao uzor mnogim pčelarskim školama. Godine 1775. objavljena je prva knjiga o pčelarstvu renomiranog pčelara Antona Janše – „Vodič kroz pčelarstvo“. Dve godine nakon njegove smrti, 8. aprila 1775. godine, donet je prvi zakon za unapređenje pčelarstva.

Čuvanje pčela, uključujući i u urbanim uslovima, do danas je prioritet austrijske prestonice. Pčele su važne za oprašivanje i razmnožavanje mnogih biljnih vrsta. Velika tema poslednjih godina je opadanje populacije pčela, ne samo zbog pogrešno primerjenih pesticida, već i zbog širenja parazitskih bolesti opasnih za pčelinje zajednice (varoza, nozemoza).

Neosporna je činjenica da su medonosne pčele i divlje pčele od ogromnog značaja za očuvanje biodiverziteta, za oprašivanje različitih biljnih vrsta i, ne na poslednjem mestu, za svoju važnu ulogu za čoveka.

Austrijska prestonica nastavlja da promoviše urbano pčelarstvo stvaranjem posebnih livada sa medonosnim biljnim vrstama u parkovima i drugim zelenim površinama širom urbanog prostora, koje stvaraju prirodne uslove za razmnožavanje pčela. U samom gradu nalazi se oko 500 košnica koje pripadaju opštini. Nalaze se kako u centru grada (na primer na krovu Bečke gradske skupštine ili na krovovima pojedinih muzeja, ministarstava, javnih zgrada, terasa i stambenih zgrada) tako i u velikim gradskim baštama i zelenim površinama smeštenim na različitim lokacijama. Od 2014. godine postoje košnice na krovu Gradske skupštine, a park ispred nje bogat je raznolikim drvenastim vrstama koje neumornim pčelinjim zajednicama pružaju širok izbor hrane. Pčele daju preko 180 kilograma meda svake godine, koji se prodaje u humanitarne svrhe. Tako, u gradu postoji:

- skoro 5.000 košnica sa medonosnim pčelama i oko 500 vrsta divljih pčela;
- u zavisnosti od vremena i broja pčela, jedna zajednica proizvede oko 25 do 40 kilograma meda godišnje;
- postoji preko 700 aktivnih pčelara;
- ćelije saća u obliku šestougla koriste se za podizanje larvi i za skladištenje meda i polena.

Čuvajmo pčele; one su važne za prirodu i za čovečanstvo!